

Szymon Chrząstowski

SPRAWOZDANIE Z 10. EUROPEJSKIEJ KONFERENCJI EFTA

We wrześniu 2019 w Neapolu odbyła się kolejna konferencja psychoterapeutów rodzin i par zorganizowana przez European Family Therapy Association. Jej tytuł brzmiał: „Widoczne i niewidoczne. Wyznaczanie granic zmianie w systemowej terapii rodzin”. W tym roku konferencję współorganizowała włoska organizacja psychoterapeutów Società Italina di Psicologia e Psicoterapia Relazionale. Trwała 4 dni i zgromadziła 1600 psychoterapeutów z całej Europy.

Europa

European Family Therapy Association jest organizacją naukową typu non-profit, która gromadzi psychoterapeutów rodzin i par z 29 europejskich krajów. Powstała w 1990 roku. Za cel stawia sobie między innymi łączenie zarówno narodowych organizacji, jak i poszczególnych psychoterapeutów rodzin i par oraz ośrodków szkoleniowych. Stąd EFTA składa się z trzech izb: 1) EFTA-NFTO, czyli izby zrzeszającej narodowe organizacje, 2) EFTA-CIM, która gromadzi ponad 1000 indywidualnych członków oraz 3) EFTA-TIC obejmującej 108 ośrodków szkoleniowych. W Neapolu został wybrany nowy zarząd (jego kadencja trwa trzy lata). Obecnie prezydentem EFTA jest Monica White z Irlandii. Więcej informacji o EFTA można znaleźć na stronie internetowej <http://www.europeanfamilytherapy.eu>. Warto tam zajrzeć, gdyż zawiera aktualne informacje o konferencjach terapeutów rodzinnych i różnych szkoleniach.

Program

Program konferencji był niezwykle zróżnicowany i, w odczuciu piszącego te słowa, poszczególne wystąpienia były bardzo różnej jakości. Czasami na małych seminariach pojawiały się niezwykle interesujące wystąpienia, a za to niektóre sesje plenarne nie przyciągały szczególnej uwagi. Wszystkie wystąpienia pogrupowane zostały w cztery obszary tematyczne:

- zmiana w relacjach,
- zmiana narzędzi, praktyk i procedur,
- zmiana rodzaju zapotrzebowania na terapię,
- zmiana kontekstu.

Jak zatem widać, to zmiana przykuwała uwagę psychoterapeutów rodzinnych. Pewne tematy w psychoterapii cyklicznie wracają. Wystarczy przywołać tytuł słynnej książki Paula Watzlawicka „Change”, czyli właśnie „Zmiana”, wydanej w 1974 roku. Kolejne pokolenia psychoterapeutów powracają do tematu zmiany i na swój sposób się nią zajmują.

Interesujące okazały się prezentacje psychoterapeutek z Portugalii dotyczące rozwodzących się par. Kilka wystąpień dotyczyło Terapii Skoncentrowanej na Emocjach (Emotional Focused Therapy), która ostatnio w Polsce zdobywa popularność. Pojawiły się także prezentacje dotyczące prowadzenia terapii on-line czy szerszego kontekstu społeczno-politycznego (jak np. wystąpienia Mohammada Marie, który wspominał konflikt palestyński). Program konferencji wydawał się odzwierciedlać ewolucję szkoły systemowej w kierunku szeroko rozumianego podejścia narracyjnego.

Polska

Naukowa Sekcja Terapii Rodzin jest członkiem jednej z izb EFTY, tj. Chamber of National Family Therapy Organisation. Od wielu lat wspieramy działania integracji psychoterapeutów rodzin i par w Europie. Między innymi dzięki tym działaniom jesteśmy rozpoznawalni w kontekście międzynarodowym jako psychoterapeuci dbający o wysoki standard naszej pracy.

W konferencji w Neapolu uczestniczyła kilkunastoosobowa grupa psychoterapeutów z Polski, głównie z Krakowa. Co jeszcze bardziej cieszy, podczas konferencji reprezentanci z Polski mieli czynne wystąpienia. Prof. Barbara Józefik prowadziła symposium „IPR jako narzędzie refleksowania i uzyskiwania wglądu w proces terapii rodzin i par. Zastosowanie w procesie uczenia i superwizji”. W ramach tego seminarium swoje wykłady mieli prof. Peter Rober oraz dr Bernadetta Janusz. Podczas panelu dotyczącego kontekstu kulturowo-politycznego głos zabrał Szymon Chrzastowski, który mówił o zmianie (w kontekście społecznym, jak w kontekście superwizji) w perspektywie narracyjnej terapii więzi.

Polscy autorzy zaprezentowali także dwa plakaty konferencyjne. Jeden autorstwa Antoniny Bryniarskiej, Aleksandry Katarzyny Tomaszewicz, Bernadetty Janusz i Barbary Józefik nosił intrygujący tytuł „Głosy w głowie terapeuty”. Autorami drugiego plakatu byli Anna Cierpka i Szymon Chrzastowski. Prezentowali oni wyniki pilotażowego badania dotyczącego treści narracji w dobrze funkcjonujących rodzinach.

Logo

Duża część wykładów odbywała się w budynkach Uniwersytetu Neapolitańskiego „Parthenope”. Roztaczał się stamtąd piękny widok na całą Zatokę Neapolitańską. Miasto znajduje się pomiędzy jednym z najsłynniejszych wulkanów na świecie, czyli Wezuwiuszem, i Polami Flegrejskimi, gdzie usytuowanych jest ponad 20 wulkanicznych stożków. Nawiązywało do tego logo konferencji — rysunek dwóch wulkanów, nad którymi unosi się chmura, układająca się w kształt mózgu albo splecionych dłoni. Bez wątpienia wulkany te przywodzą na myśl sylwetki wulkanów dominujących nad Zatoką Neapolitańską. Logo zachęca do jego metaforycznego odczytania. Być może symbolizuje różnego rodzaju niebezpieczeństwa, jakie zagrażają nam zarówno w Europie, w ojczyznach, jak też obecne w naszych rodzinach. Niebezpieczeństwa te mogą jednak mobilizować zarówno troskę (odwołanie się do splecionych dłoni), jak refleksję (odwołanie się do mózgu). Refleksja w połączeniu z troską chronią przed szeroko rozumianymi „wulkanami” w naszym życiu.